

ZAKON O ZADRUGAMA

I - OPCE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se pojam zadruge, postupak osnivanja, organizacija i upravljanje zadrugom, imovina i poslovanje zadruga, način osnivanja i funkcija zadružnih saveza i ostala značajna pitanja iz oblasti zadrugarstva.

Član 2.

Zadruga je dobrovoljna organizacija zadrugara u kojoj svaki član sudjeluje neposredno i ravnopravno, i u kojoj zajedničkim poslovanjem, po nacelu uzajamne pomoći, unapređuje i zasticuje svoj ekonomski i drugi interes i stice dobit u skladu sa zakonom i statutom zadruge.

Član 3.

U skladu sa odredbama ovog zakona i svojim ustavnim ovlastenjima, kantoni-zupanije mogu blize uređivati pojedine oblike zadrugarstva.

Član 4.

Zadruga stice svojstvo pravnog lica upisom u sudski registar.
Zadruga obavlja jednu ili više djelatnosti za koje je registrovana i za koje ispunjava uslove.

Član 5.

Zadruga može početi obavljanje djelatnosti za koju je registrovana na osnovu rješenja nadležnih organa o ispunjavanju tehničkih i drugih uslova propisanih za obavljanje te djelatnosti.

Član 6.

Djelatnost zadruge se određuje u skladu sa Standardnom klasifikacijom djelatnosti.

Član 7.

Zadruga može zaključivati ugovore i obavljati druge poslove prometa robe i usluga u okviru djelatnosti za koje je registrovana.

Član 8.

Firma je ime pod kojim zadruga posluje i može sadržavati grafičke ili stilizirane oznake.
Zadruga može imati i skraćenu oznaku firme.

Član 9.

Sjediste zadruge je mjesto u kojem se obavlja djelatnost zadruge.
Ako se djelatnost obavlja u više mjesta, sjediste zadruge je mjesto utvrđeno ugovorom o osnivanju zadruge ili statutom zadruge.

Član 10.

Zadruga može promijeniti sjedište.

Odluka o promjeni sjedišta zadruge donosi se na način predviđen ugovorom o osnivanju zadruge ili statutom zadruge.

II - OSNIVANJE ZADRUGE

Član 11.

Zadrugu mogu osnovati najmanje tri poslovno sposobna fizička lica.

Izuzetno, stambenu zadrugu može osnovati najmanje 30 poslovno sposobnih fizičkih lica.

Stedno-kreditna zadruga osniva se u skladu sa ovim zakonom i Federalnim zakonom o bankama.

Član 12.

Strani državljani mogu osnovati zadrugu na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) pod uvjetom uzajamnosti.

Saglasnost o postojanju uzajamnosti izdaje nadležno Federalno ministarstvo.

Član 13.

Zadruga se osniva zaključivanjem ugovora o osnivanju zadruge.

Ugovor se zaključuje u pismenoj formi i sadrži:

- imena osnivaca,
- firmu i sjedište zadruge i djelatnost zadruge,
- iznos sredstava za osnivanje i početak rada zadruge i način obezbjeđivanja sredstava,
- oblik, visinu i broj osnivačkih uloga zadrugara,
- rok u kojem se moraju unijeti osnivački ulogi,
- prava i obaveze osnivaca u pogledu obavljanja djelatnosti, upravljanja, učenja u dobiti, nastupanja u pravnom prometu zadruge, odgovornosti i povrata sredstava,
- ime lica koje će sazvati osnivačku skupstinu,
- visinu jamstva zadrugara,
- druge odredbe koje se odnose na osnivanje, poslovanje i prestanak zadruge.

Nakon zaključivanja ugovora o osnivanju zadruge i unosa osnivačkih uloga u skladu s ugovorom o osnivanju, saziva se osnivačka skupština zadruge.

Osnivačka skupština donosi statut zadruge i imenuje direktora zadruge.

Član 14.

Osnivaci zadruge ulazu u zadrugu osnivačke uloge, a novi zadrugari uloge.

Osnivački i drugi ulogi mogu biti u novcu, stvarima i pravima izraženim u novčanoj protuvrijednosti. Način procjene novčane protuvrijednosti uloga utvrđuje se ugovorom o osnivanju zadruge.

III - UPRAVLJANJE ZADRUGOM

Član 15.

Zadrugom upravljaju zadrugari.

U upravljanju zadrugom svaki zadrugar ima jedan glas, ako ugovorom o osnivanju ili statutom zadruge nije drukčije određeno.

Član 16.

Organi zadruge su skupština, nadzorni odbor i direktor.

Statutom zadruge može se predvidjeti obrazovanje i drugih tijela i utvrditi njihov djelokrug, način izbora i trajanje mandata, prava, obaveza i odgovornosti i druga pitanja značajna za rad zadruge.

Član 17.

Najvisi organ upravljanja u zadrugi je skupština zadruge.

Skupstinu zadruge čine svi zadrugari, odnosno od njih ovlaštene predstavnici.

Skupština zadruge:

- donosi statut zadruge,
- odlučuje o planiranju rada i razvoja zadruge, o raspodjeli i upotrebi dobiti i pokricu gubitaka,
- imenuje i razrješava direktora zadruge,
- usvaja godišnji obračun zadruge,
- imenuje i razrješava nadzorni odbor zadruge, odnosno druga tijela zadruge,
- odlučuje o izdavanju vrijednosnih papira,
- odlučuje o statusnim promjenama i drugim pitanjima predviđenim ugovorom o osnivanju zadruge, statutom i zakonom,
- utvrđuje visinu udjela svakog pojedinog zadrugara u ukupnoj imovini zadruge,
- odlučuje o drugim pitanjima predviđenim statutom ili koja nisu u nadležnosti drugih tijela zadruge.

Član 18.

Nadzorni odbor kontrolise poslovanje zadruge i obavlja druge poslove predviđene statutom zadruge. O nalazima u svom radu nadzorni odbor obavještava skupstinu zadruge. Broj članova nadzornog odbora utvrđuje se statutom zadruge.

Član 19.

Skupština zadrugara, u skladu sa statutom zadruge, imenuje i razrješava direktora zadruge.

Za direktora može biti imenovan i zadrugar koji ispunjava uslove utvrdjene zakonom i statutom zadruge.

Direktor ne može biti član Nadzornog odbora.

Član 20.

Zadrugari mogu obavljati stručne i druge poslove u zadrugi prema svojim stručnim i radnim sposobnostima, u skladu sa statutom zadruge.

Član 21.

Radnici zaposleni u zadrugi ostvaruju svoja prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i statutom zadruge.

Radnik zaposlen u zadrugi može postati zadrugar ako ispunji uvjete predviđene statutom zadruge.

IV - IMOVINA I POSLOVANJE ZADRUGE

Član 22.

Imovinu zadruge čine osnivački ulogi zadrugara, ulogi novih zadrugara i sredstva ostvarena radom i poslovanjem zadruge. Imovina zadruge zajednička je imovina zadrugara srazmjerno njihovim udjelima. Ugovorom o osnivanju zadruge utvrđuje se rok u kome zadrugar ne može raspolagati svojim udjelom u zadrugi niti pojedinim stvarima i pravima iz zajedničke imovine niti može zahtijevati njezinu diobu. Zadruga u

"Službene novine FBiH", broj: 28/97

svom poslovanju koristi imovinu zadruga, a može koristiti imovinu i sredstva zadrugara i drugih domaćih, stranih fizičkih i pravnih lica može koristiti zemljište i druga sredstva u društvenoj (državnoj) svojini ukoliko su zadruzi ustupljena ugovorom u skladu sa zakonom. Ugovor o korištenju zemljišta u državnoj-društvenoj svojini i visinu naknade za korištenje zaključuje sa zadrugom kantonalno-z upanijski organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 23.

Dobit koju zadruga ostvari svojim poslovanjem pripada zadrugarima srazmjerno njihovom ulogu i doprinosu u radu zadruga, u skladu sa odredbama ugovora o osnivanju i statutom zadruga. Skupština zadruga može odlučiti da dobit ili dio dobiti upotrijebi za razvoj zadruga. Posebnim ugovorom zaključenim između zadruga i lica koja su uložila sredstva u zadrugu, a nemaju status zadrugara, utvrđuje se pravo na učešćevanje u raspodjeli dobiti.

Član 24.

Zadruga posluje u svoje ime i za svoj račun, u ime i za račun zadrugara, a može poslovati u svoje ime i za račun zadrugara u skladu sa ugovorom o osnivanju i statutom zadruga.

Zadruga u pravnom prometu odgovara za svoje obaveze svom svojom imovinom.

Za obaveze zadruga koje se ne mogu izmiriti iz imovine zadruga, zadrugari odgovaraju do visine jamstva utvrđenog ugovorom o osnivanju zadruga.

Statutom zadruga utvrđuje se rok, koji ne može biti kraci od godinu dana, u kome zadrugar koji je istupio iz zadruga odgovara za obaveze nastale za vrijeme njegovog članstva.

V - PRESTANAK ZADRUGE

Član 25.

Zadruga prestaje:

1. ako Skupština zadruga dvotrecinskom većinom svih glasova zadrugara odluci da zadruga prestaje;
2. ako Skupština zadruga odluci da se zadruga spoji sa drugom zadrugom, da se pripoji drugoj zadruzi ili da se podijeli na više zadruga;
3. ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi nistavost upisa u sudski registar;
4. u slučaju stečaja;
5. u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, ugovorom o osnivanju, odnosno statutom zadruga.

Član 26.

Ako se zadruga spoji sa drugom zadrugom, pripoji drugoj zadruzi ili se podijeli na više zadruga, imovina i obaveza zadruga se prenose na njene pravne sljedbenike.

Nad zadrugom koja prestaje u drugim slučajevima predviđenim članom 25. ovog zakona provodi se postupak likvidacije.

Član 27.

Prestankom zadruga imovina u zadruzi, nakon podmirenja obaveza prema povjeriocima, raspoređuje se zadrugarima u skladu sa ugovorom o osnivanju i statutom zadruga.

VI - OBLICI ZADRUŽNOG ORGANIZOVANJA

Član 28.

Zadruge mogu za svoje potrebe osnivati preduzeca, banke, stedionice, stedno-kreditne sluzbe, zadrusne berze, skole, poljoprivredne i veterinarske sluzbe i druge institucije, u skladu sa zakonom.

Član 29.

Zadruge, preduzeca, druga pravna i fizicka lica mogu se udruzivati u zadrusni savez kantona-zupanija. Pravna i fizicka lica iz stava 1. ovog clana mogu se udruzivati u saveze po djelatnostima, poslovne i opce. Zadruge i preduzeca, odnosno zadrusni savezi kantona -zupanija mogu se udruzivati u Zadrusni savez Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zadrusni savez Federacije).

Udruzivanjem u Zadrusni savez, clanicama se ne moze ograniciti poslovna samostalnost.

Zadrusni savezi kantona-zupanije i Zadrusni savez Federacije su pravna lica i upisuju se u sudski registar.

Član 30.

Zadrusni savezi pružaju strucnu i drugu pomoc pri unapredjivanju poslovanja postojećih zadruga, osnivanju novih zadruga i saradjuju sa nadležnim organima kod donosenja propisa i mjera od interesa za zadruge.

Članice u okviru zadrusnih saveza kantona-zupanija uskladjuju i ostvaruju ekonomske, poslovne i druge interese i funkcije, programe proizvodnje i druga pitanja predviđena statutom zadrusnih saveza. Zadrusni savezi kantona-zupanija zastupaju interese clanica u privrednim komorama i pred državnim organima.

Zadrusni savezi kantona-zupanija mogu organizovati kurseve, seminare, sajmove i sl. u svrhu obrazovanja i usavsavanja zadrugara i radnika u zadrugama i preduzecima.

Zadrusni savez Federacije zastupa clanice u medjunarodnim zadrusnim institucijama.

Zadrusni savezi mogu osnivati preduzeca za poslove zadrusne revizije u skladu sa Federalnim zakonom o reviziji, zastupati zadruge i pokretati postupak za povracaj zadrusne imovine.

Član 31.

Zadrusnim savezom upravljaju clanice na nacin utvrdjen statutom saveza. Statutom zadrusnog saveza utvrdjuje se nacin obezbjedjivanja sredstava za rad zadrusnog saveza.

VII - VRACANJE ZADRUŽNE IMOVINE

Član 32.

Vracanje zadrusne imovine uredit ce se posebnim zakonom.

VIII - KAZNE NE ODREDBE

Član 33.

Novcanom kaznom od 500 do 1.000 DEM kaznice se za privredni prijestup zadruga:

1. ako obavlja djelatnost koja joj nije upisana u sudski registar (clan 4.);
 2. ako otpocne djelatnost prije nego sto dobije odobrenje o ispunjavanju propisanih uslova (clan 5.).
- Za radnje iz stava 1. ovog clana kaznice se za privredni prijestup i odgovorno lice u zadruzi novcanom kaznom od 100 do 300 DEM.

Član 34.

Novčanom kaznom od 100 do 500 DEM kaznice se za prekršaj zadruga:

1. ako u poslovanju ne upotrebljava firmu ili skraćenu oznaku firme onako kako je upisana u sudski registar (član 8. stav 1.);
2. ako odluku o promjenama sjedišta ne donese na način predviđen ugovorom o osnivanju zadruge ili statutom zadruge (član 10.).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznice se za prekršaj i odgovorno lice u zadrugi kaznom od 50 do 100 DEM.

Član 35.

Novčane kazne iz čl. 33. i 34. ovog zakona placaju se u DEM ili u protuvrijednosti valute Bosne i Hercegovine po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine na dan plaćanja.

Novčane kazne iz stava 1. ovoga člana mogu se plaćati u valutama koje se, do puštanja u opticaj valute Bosne i Hercegovine, koriste u platnom prometu u Federaciji, a tečajni odnos utvrđuje se na osnovu podataka Centralne banke Bosne i Hercegovine i odgovarajuće finansijske institucije.

IX - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Zadruge koje obavljaju privredne djelatnosti mogu se uclanjivati u privredne komore i druge asocijacije u zemlji i inostranstvu preko zadružnih saveza, ukoliko statutom saveza nije drugačije određeno.

Član 37.

Postojeće zadruge, zadružna preduzeća i zadružni savezi dužni su uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. U slučaju da postojeće zadruge, zadružna preduzeća i zadružni savezi, ne usklade svoje poslovanje s odredbama ovog zakona u roku iz stava 1. ovog člana, gube status pravnog lica i brisu se iz sudskog registra po službenoj dužnosti.

Član 38.

U postupku uskladjivanja poslovanja sa odredbama iz člana 37. stav 1. ovog zakona, postojeće zadruge dužne su omogućiti sticanje svojstava zadrugara pod istim uslovima i onim zadrugama kojima je prestalo članstvo u zadrugi, a bili su neprekidno pet godina zadrugari, odnosno njihovim pravnim sljedbenicima.

Član 39.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije BiH prestaje primjena propisa o zadrugama koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 40.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda **Mariofil Ljubić**, s. r.

Predsjedavajući Predstavničkog doma **Enver Kreso**, s. r.